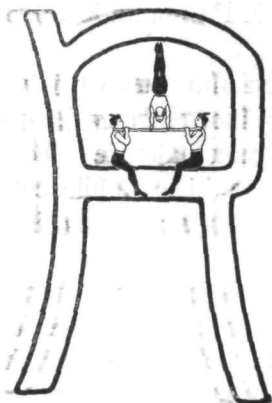

VEKOSLAV STRMŠEK:

Učenec — tat.

(Spominu svojega očeta iz njegovih zapiskov priobčil Pavel Strmšek.)

avno ob času je bilo, ko so obhajali pri nas sveti misijon, ko so obdajale cerkev mnogoštevilne stojnice, polne najpestrejših reči. Vstopim zjutraj v šolo in zvem, da je ukradel najpridnejši učenec France prejšnji večer nekemu kramarju podobico; a zasačili so ga, in moral je podobico zopet vrniti.

Začuden pokličem učenca; v resnici nisem mogel verjeti, kar sem zvedel, zakaj France je bil vedno vesel in odkritega pogleda. Vstane in me pogleda tako boječe in preseče!

Zagledam ga v duhu, kako žalosten stoji pred razgrnjenimi podobicami. Njegovi tovariši in tovarišice si jih izbirajo in si kupujejo spominke na sv. misijon. On pa si ne more in si ne bo mogel ničesar kupiti, ker so starši silno ubožni. Kako rad pa bi vendar imel tako-le podobico s svetlim srebrnim krajcem! Skoraj nevede seže po njej in jo spusti med knjige. Zapazijo ga, primejo in mu odvzamejo podobico. Osramočen odhiti domov; doma zvedo in ga ostro kaznujejo. Sedaj pa še šola! Gotovo ga bodo zatožili! Nemirna vest mu ne da počitka, vso noč ne zatisne očesa in drugi dan pride z boječim srcem v šolo.

Ob njegovem pogledu mi je bilo vse jasno; v njegovih očeh sem bral vprašanje: Me li res tudi vi obsojate?

Prijel sem ga za roko ter vprašal, če bi rad tako podobico. Začuden me pogleda in mi nemo pritrди. Sežem v žep in odpošljem njegovega součenca, ki je bil priča onega dogodka, in v minuti sem imel podobico, kakršna je bila ona. Dan jo Francetu: »Na jo, tvoja bodi! Hrani jo lepo in vestno, naj te vedno spominja današnjega dne! Daj pa mi roko, da se ne izpozabiš nikdar več!«

Podal mi je roko, in solze so mu stopile v oči.

Ali sem ravnal prav? Bomo videli! ...

(Zapisal 3. svečna 1897.)

